

ขั้นตอนการดำเนินงาน ด้านการพัสดุ

เรื่อง การบอกเลิกสัญญางานซื้อและ
งานจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง

ปีที่จัดทำ พ.ศ.2564

คลังความรู้

การพัฒนาประสิทธิภาพ
การพัสดุ

การบริหารสัญญา
บอกเลิกสัญญาจัดซื้อจัดจ้างทั่วไป

กองการพัสดุ

กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม

ขั้นตอนการดำเนินงานด้านการพัสดุ

24. เรื่อง

การบอกเลิกสัญญางานซื้อและงานจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง

กองการพัสดุ

กรมทางหลวง

กระทรวงคมนาคม

 กองการพัสดุ กรมทางหลวง	ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ เรื่อง การบอกเลิกสัญญา งานซื้อ/งานจ้างที่มีใ้ใช้งานก่อสร้าง	ปรับปรุงครั้งที่ 1 มิถุนายน 2564	วันที่บังคับใช้ กรกฎาคม 2564
		หน้า 1/16	

1. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานกรณีการบอกเลิกสัญญางานซื้อ/งานจ้างที่มีใ้ใช้งานก่อสร้าง ให้สอดคล้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 คำสั่งหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การบริหารสัญญาของหน่วยงานของรัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ขอบเขต

เป็นการสรุปขั้นตอน วิธีการปฏิบัติ ในการดำเนินการของผู้เกี่ยวข้อง ในกระบวนการบอกเลิกสัญญา การผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญา สำหรับงานซื้อและงานจ้างที่มีใ้ใช้งานก่อสร้าง

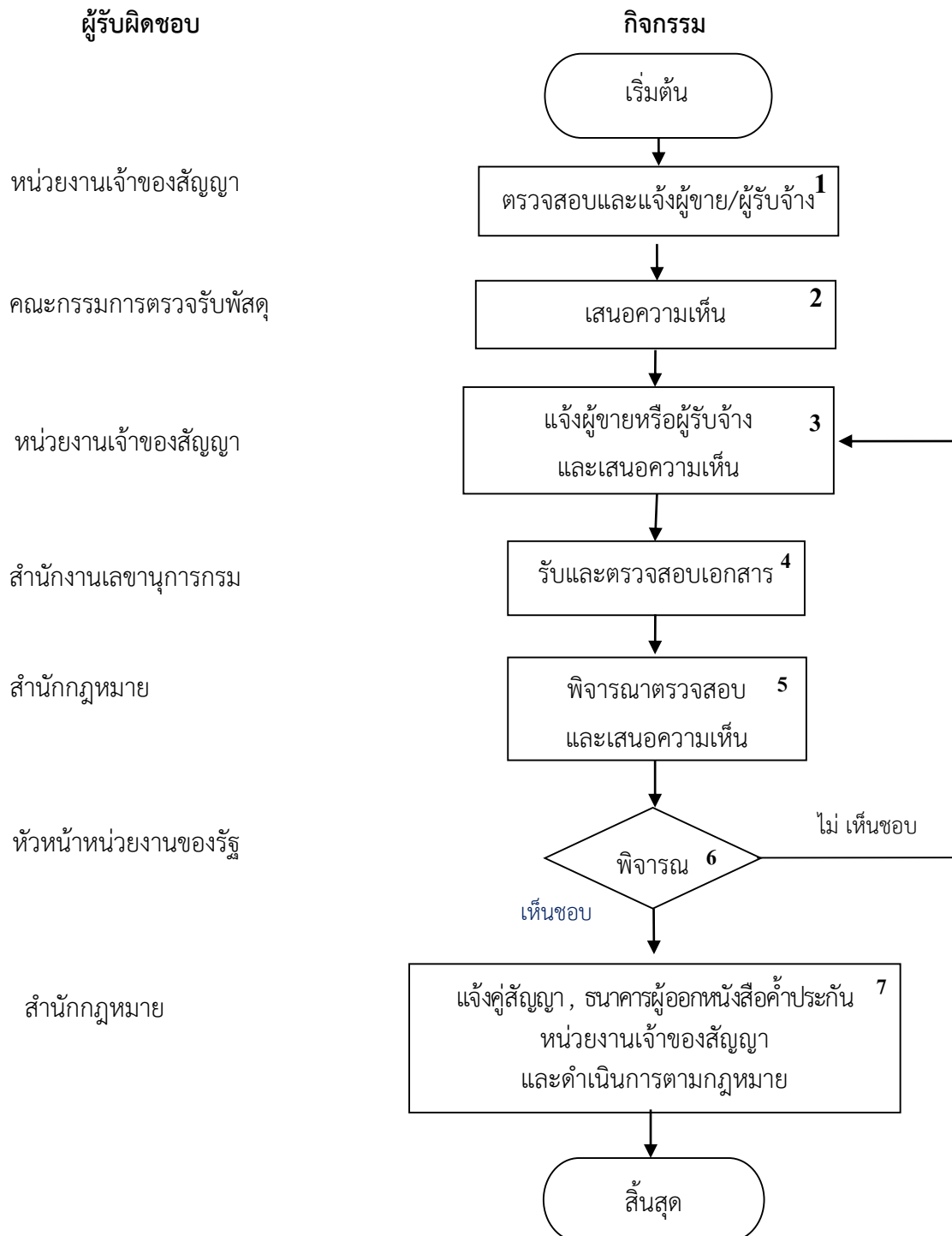
3. นิยาม

“การบอกเลิกสัญญา” หมายถึงการตกลงกับคู่สัญญาที่จะบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงเมื่อเกิดเหตุใดเหตุหนึ่งตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 มาตรา 103 ดังนี้

- (1) เหตุตามที่กฎหมายกำหนด
- (2) เหตุอันเชื่อว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบงานหรือทำงานให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด
- (3) เหตุอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือในสัญญาหรือข้อตกลง
- (4) เหตุอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

 กองการพีดุ กรมทงหลวง	ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการพีดุ เรื่อง การบอกเลิกสัญญา งานซื้อ/งานจ้างที่มีใ้งานก่อสร้าง	ปรับปรุงครั้งที่ 1 มิถุนายน 2564	วันที่บังคับใ้ กรกฎาคม 2564
		หน้า 2/16	

4. ผังกระบวนการงาน การบอกเลิกสัญญาการจัดซื้อ / จัดจ้างที่มีใ้งานก่อสร้าง

 กองการพัสดุ กรมทางหลวง	ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ เรื่อง การบอกเลิกสัญญา งานซื้อ/งานจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง	ปรับปรุงครั้งที่ 1 มิถุนายน 2564	วันที่บังคับใช้ กรกฎาคม 2564
		หน้า 3/16	

5. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.1 หน่วยงานเจ้าของสัญญา: ตรวจสอบและแจ้งผู้ขายหรือผู้รับจ้าง

เมื่อเกิดกรณีที่คู่สัญญาไม่สามารถดำเนินการตามสัญญาจ้างได้ หรือเหตุใดเหตุหนึ่งตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 มาตรา 103 กำหนดไว้อันนำไปสู่การบอกเลิกสัญญาดังนี้

- (1) เหตุตามที่กฎหมายกำหนด
- (2) เหตุอันเชื่อว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบงานหรือทำงานให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด
- (3) เหตุอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือในสัญญาหรือข้อตกลง
- (4) เหตุอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

ให้หน่วยงานเจ้าของสัญญาโดยผู้เกี่ยวข้องจะต้องตรวจสอบว่าเหตุแห่งการจะบอกเลิกสัญญาอยู่ในเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 มาตรา 103 หรือตามข้อกำหนดในสัญญาข้อใด โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

เหตุตามที่กฎหมายกำหนด

การบอกเลิกสัญญาโดยบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นตามหลักทั่วไปมีอยู่ 4 กรณี คือ

1. ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 387 “ถ้าคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งไม่ชำระหนี้ อีกฝ่ายหนึ่งจะกำหนดระยะเวลาพอสมควร แล้วบอกกล่าวให้ฝ่ายนั้นชำระหนี้ภายในระบะเวลานั้นก็ได้ ถ้าและฝ่ายนั้นไม่ชำระหนี้ภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ไซ้ อีกฝ่ายหนึ่งจะเลิกสัญญาเสียก็ได้ (กรณีนี้ต้องบอกกล่าวก่อนบอกเลิกสัญญา)
 2. ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 388 “ถ้าวัตถุประสงค์แห่งสัญญานั้น ว่าโดยสภาพหรือโดยเจตนาที่คู่สัญญาได้แสดงไว้จะเป็นผลสำเร็จได้ก็แต่ด้วยการชำระหนี้ ณ เวลามีกำหนดก็ดี หรือภายในระยะเวลาอันใดอันหนึ่งซึ่งกำหนดไว้ก็ดี และกำหนดเวลาหรือระบะเวลานั้นได้ล่วงพ้นไปโดยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมิได้ชำระหนี้ไซ้ ท่านว่าอีกฝ่ายหนึ่งจะเลิกสัญญานั้นเสียก็ได้ มีพักต้องบอกกล่าวตั้งว่าในมาตราก่อนนั้นเลย” (กรณีนี้ไม่ต้องบอกกล่าวก่อนบอกเลิกสัญญา)โดยสภาพของสัญญา หรือโดยเจตนาของคู่สัญญา
- ตัวอย่าง** สัญญาซื้อขายและสัญญาจ้างทำระยะเบียบฯ ได้กำหนดให้คู่สัญญากำหนดระยะเวลาส่งมอบพัสดุหรืองานจ้างไว้ ภายใน....วัน/เดือน เมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่คู่สัญญาตกลงกัน สัญญาย่อมเลิกกันโดยผู้ซื้อหรือผู้ว่าจ้างไม่ต้องบอกกล่าวเป็นหนังสือเตือนให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างให้ส่งมอบพัสดุหรืองานจ้างตามมาตรา 388 ก่อนซึ่งถือได้ว่าเป็นการเลิกสัญญากันโดยสภาพของสัญญาและเจตนาของคู่สัญญา

 กองการพัสดุ กรมทางหลวง	ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ เรื่อง การบอกเลิกสัญญา งานซื้อ/งานจ้างที่มีชิ้นงานก่อสร้าง	ปรับปรุงครั้งที่ 1 มิถุนายน 2564	วันที่บังคับใช้ กรกฎาคม 2564
	หน้า 4/16		

3. กรณีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 389 “ถ้าการชำระหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนกลายเป็นพ้นวิสัยเพราะเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งอันจะโทษลูกหนี้ได้ไซ้ เจ้าหนี้จะเลิกสัญญานั้นเสียก็ได้” เมื่อการชำระหนี้กลายเป็นพ้นวิสัยเพราะเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งอันจะโทษลูกหนี้ได้แล้ว เจ้าหนี้อาจมีสิทธิ 2 ประการ
 - (1) มีสิทธิได้รับค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายใด ๆ อันเกิดแต่การไม่ชำระหนี้นั้นตามมาตรา 218
 - (2) มีสิทธิเลิกสัญญาได้ตาม มาตรา 389
4. กรณีตามมาตรา 605 “ถ้าการที่จ้างยังไม่แล้วเสร็จอยู่ตราบใด ผู้ว่าจ้างอาจบอกเลิกสัญญาได้ เมื่อเสียค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้รับจ้างเพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ อันเกิดแต่การเลิกสัญญานั้น”

เหตุอื่นตามที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือข้อตกลง

การที่คู่สัญญาจะเลิกสัญญาโดยอาศัยข้อสัญญาที่ได้ตกลงทำกันไว้ ดังนั้นต้องดูที่สัญญาที่ได้ตกลงทำกันไว้ นั้นระบุไว้ว่ากรณีใดบ้างที่จะให้สิทธิบอกเลิกสัญญากันได้สิทธิเลิกสัญญาโดยข้อสัญญานั้น เป็นบทบัญญัติที่รับรองความศักดิ์สิทธิ์ของเจตนาของคู่สัญญาว่า คู่สัญญาจะระบุว่า กรณีอย่างไรจึงจะให้สิทธิเลิกสัญญากันได้อย่างไรก็ได้ ตราบใดที่ข้อตกลงดังกล่าวไม่ต้องห้ามขัดแย้งโดยกฎหมาย หรือไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนโดยเมื่อพิจารณาตามสัญญาซื้อขาย/สัญญาจ้างที่มีชิ้นงานก่อสร้างแล้วมีการกำหนดเงื่อนไขไว้ดังนี้ (ตามสัญญาซื้อขาย)

ข้อ ๙ การบอกเลิกสัญญา

ถ้าผู้ขายไม่ปฏิบัติตามสัญญาข้อใดข้อหนึ่งหรือเมื่อครบกำหนดส่งมอบสิ่งของตามสัญญานี้แล้วหากผู้ขายไม่ส่งมอบสิ่งของที่ตกลงขายให้แก่ผู้ซื้อหรือส่งมอบไม่ถูกต้องหรือไม่ครบจำนวนผู้ซื้อที่มีสิทธิบอกเลิกสัญญาทั้งหมดหรือแต่บางส่วนได้การใช้สิทธิบอกเลิกสัญญานั้นไม่กระทบสิทธิของผู้ซื้อที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้ขายในกรณีที่ผู้ซื้อใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาผู้ซื้อที่มีสิทธิริบหรือบังคับจากหลักประกันตาม(๑๙) (ข้อ๖และ)ข้อ๘เป็นจำนวนเงินทั้งหมดหรือแต่บางส่วนก็ได้แล้วแต่ผู้ซื้อจะเห็นสมควรและถ้าผู้ซื้อจัดซื้อสิ่งของจากบุคคลอื่นเต็มจำนวนหรือเฉพาะจำนวนที่ขาดส่งแล้วแต่กรณีภายในกำหนด.....(๒๐).....(.....) เดือนนับถัดจากวันบอกเลิกสัญญาผู้ขายจะต้องชดใช้ราคาที่เพิ่มขึ้นจากราคาที่กำหนดไว้ในสัญญานี้ด้วย (ตามสัญญาจ้างทำของ)

ข้อ 6 กำหนดเวลาแล้วเสร็จและสิทธิของผู้ว่าจ้างในการบอกเลิกสัญญา

ผู้รับจ้างต้องเริ่มทำงานที่รับจ้างภายในวันที่..... เดือน..... พ.ศ.และจะต้องทำงานให้แล้วเสร็จบริบูรณ์ภายในวันที่ เดือน พ.ศ. ถ้าผู้รับจ้างมิได้ลงมือทำงานภายในกำหนดเวลาหรือไม่สามารถทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาหรือมีเหตุให้เชื่อได้ว่าผู้รับจ้างไม่

กองการพัสดุ กรมทางหลวง

ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ
เรื่อง
การบอกเลิกสัญญา
งานซื้อ/งานจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง

ปรับปรุงครั้งที่ 1
มิถุนายน 2564

วันที่บังคับใช้
กรกฎาคม 2564

หน้า 5/16

สามารถทำงานให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาหรือจะแล้วเสร็จล่าช้าเกินกว่ากำหนดเวลาหรือผู้รับจ้างทำผิดสัญญาข้อใดข้อหนึ่งหรือตกเป็นผู้ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดหรือตกเป็นผู้ล้มละลายหรือเพิกเฉยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุผู้ว่าจ้างมีสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญานี้ได้และมีสิทธิจ้างผู้รับจ้างรายใหม่เข้าทำงานของผู้รับจ้างให้ลุล่วงไปได้ด้วยการใช้สิทธิบอกเลิกสัญญานั้นไม่กระทบสิทธิของผู้ว่าจ้างที่จะเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้รับจ้างการที่ผู้ว่าจ้างไม่ใช้สิทธิเลิกสัญญาดังกล่าวข้างต้นนั้นไม่เป็นเหตุให้ผู้รับจ้างพ้นจากความรับผิดชอบตามสัญญา

เหตุอันเชื่อได้ว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบงานหรือทำงานให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด

เมื่อครบกำหนดส่งมอบพัสดุ/งานจ้าง ผู้ขาย/ผู้รับจ้างไม่ได้มีการแจ้งส่งมอบพัสดุ/งานจ้างให้หน่วยงานของรัฐแจ้งการปรับตามแบบ พ.1-40 ไปยังผู้ขาย/ผู้รับจ้าง และสำเนาให้ผู้เกี่ยวข้องทราบกรณีได้ล่วงเลยกำหนดระยะเวลาการส่งมอบจนมีค่าปรับเกิดขึ้นแล้ว และเมื่อค่าปรับที่เกิดขึ้นมีจำนวนจะเกินกว่าร้อยละสิบของวงเงินค่าพัสดุหรืองานจ้างตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้มีหนังสือแจ้งบอกกล่าวแก่คู่สัญญาว่าจำนวนค่าปรับจะเกินกว่าร้อยละสิบแล้ว หน่วยงานของรัฐจะดำเนินการบอกเลิกสัญญา เว้นแต่คู่สัญญาได้มีหนังสือแจ้งความยินยอมเสียค่าปรับให้แก่ทางราชการโดยไม่มีเงื่อนไข ทั้งสิ้นภายในเวลาที่กำหนดหน่วยงานของรัฐอาจพิจารณาผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาได้เท่าที่จำเป็นกรณีใช้ดุลยพินิจผ่อนปรนให้ทำงานต่อต้องมีเหตุผลอันสมควร เช่น การให้ทำงานต่อจะเป็นประโยชน์/ผลดีกับหน่วยงานของรัฐอย่างไร เป็นต้น

กรณีที่คู่สัญญาได้มีหนังสือแจ้งความยินยอมเสียค่าปรับให้แก่หน่วยงานของรัฐโดยไม่มีเงื่อนไข ๑ ทั้งสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้พิจารณาผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงได้เท่าที่จำเป็น โดยหน่วยงานของรัฐต้องประเมินความคืบหน้าการดำเนินการตามสัญญาของคู่สัญญาว่าการผ่อนปรนดังกล่าวจะทำให้คู่สัญญาดำเนินการแล้วเสร็จหรือไม่ หรือจะต้องใช้ดุลยพินิจว่าจะบอกเลิกสัญญาหรือไม่ ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

- ในกรณีที่เห็นว่า ควรผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญา ให้หน่วยงานของรัฐแจ้งคู่สัญญาให้รับทราบและดำเนินการตามสัญญาโดยเร็ว โดยคู่สัญญาจะต้องกำหนดแผนและเวลาการดำเนินการแล้วเสร็จให้ชัดเจน
- กรณีที่คู่สัญญาได้มีหนังสือแจ้งความยินยอมเสียค่าปรับให้แก่หน่วยงานของรัฐโดยไม่มีเงื่อนไขหรือกรณีคู่สัญญาไม่มีหนังสือแจ้งความยินยอมดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ดำเนินการแจ้งบอกเลิกสัญญาโดยดำเนินการในขั้นตอน 5.2 ต่อไป (ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ)0405.2/ ว83 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2562) (อำนาจในการพิจารณาผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาเฉพาะกรณีได้มีหนังสือสอบถามคู่สัญญาแล้ว คู่สัญญาได้มีหนังสือแจ้งภายในเวลาที่กำหนดว่ายินยอมเสียค่าปรับให้แก่ทางราชการโดยไม่มีเงื่อนไข ๑ ทั้งสิ้น เป็นไปตามคำสั่งกรมทางหลวง ที่ บ.1/117/2560 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2560)

 กองการพัสดุ กรมทางหลวง	ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ เรื่อง การบอกเลิกสัญญา งานซื้อ/งานจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง	ปรับปรุงครั้งที่ 1 มิถุนายน 2564	วันที่บังคับใช้ กรกฎาคม 2564
		หน้า 6/16	

5.2 คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ : เสนอความเห็น

กรณีหน่วยงานใช้สิทธิบอกเลิกสัญญา ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุพิจารณาตามข้อเท็จจริงและกฎหมาย, ระเบียบที่เกี่ยวข้อง แล้วสรุปความคิดเห็นเสนอผู้มีอำนาจเพื่อประกอบการพิจารณาบอกเลิกสัญญา (อำนาจในการบอกเลิกสัญญาเป็นของอธิบดีกรมทางหลวง)

5.3 หน่วยงานเจ้าของสัญญา : เสนอเรื่องขอบอกเลิกสัญญา

ให้หน่วยงานเจ้าของสัญญาจัดทำสรุปข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเป็นมาของเรื่องตามลำดับเหตุการณ์ เช่น มีการแก้ไขสัญญา การขยายเวลา พฤติการณ์ที่แสดงให้เห็นว่าผู้ขาย/ผู้รับจ้างเป็นฝ่ายผิดสัญญา ขาดแคลนเครื่องมือเครื่องจักร แรงงาน เงินทุนหมุนเวียน ไม่สามารถดำเนินการตามสัญญาต่อไปได้ โดยหน่วยงานเสนอความเห็นพร้อมเอกสารประกอบการพิจารณาบอกเลิกสัญญาเสนอขออนุมัติต่อผู้มีอำนาจโดยผ่านตามสายการบังคับบัญชา พร้อมแนบเอกสารประกอบดังนี้

- สำเนาสัญญาซื้อขาย/สัญญาจ้างและสัญญาแก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ
- บันทึกรายงานความเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับพฤติการณ์ของคู่สัญญาที่ถือเป็นเหตุผิดสัญญา
- ความเห็นของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ
- ความเห็นของหน่วยงานเจ้าของสัญญา
- หนังสือคำประกันของธนาคาร เช่น หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา
- รายงานการประชุม และหนังสือแจ้งเตือนเร่งรัดการส่งมอบพัสดุ/งานจ้าง
- ข้อมูลเกี่ยวกับผลงานที่คู่สัญญาทำได้ตามสัญญา มูลค่างาน เอกสาร การส่งมอบผลงาน (ถ้ามี)
- หลักฐานการจ่ายค่างานให้แก่คู่สัญญา (ถ้ามี)
- รายการปริมาณงานในส่วนที่เหลืออยู่พร้อมราคาค่างาน

5.4 สำนักงานเลขานุการกรม : รับเรื่องและตรวจสอบเอกสาร

รับเรื่องและตรวจสอบเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาในเบื้องต้นแล้วจัดส่งไปยังสำนักกฎหมาย

5.5 สำนักกฎหมาย : ตรวจสอบและเสนอความเห็น

พิจารณาความเห็นตามรายงานของคณะกรรมการตรวจรับพัสดุและหน่วยงานเจ้าของสัญญา ประกอบกับเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกฎหมาย ระเบียบ หนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง พร้อมเสนอความเห็นต่อผู้มีอำนาจบอกเลิกสัญญา(อธิบดี)

5.6 หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ (อธิบดี) : พิจารณา

กรณีเห็นชอบส่งคืนสำนักกฎหมายเพื่อทราบเพื่อดำเนินการตามกระบวนการบอกเลิกสัญญาต่อไป

กรณีไม่เห็นชอบส่งคืนหน่วยงานเจ้าของสัญญาแก้ไข ดำเนินการตามความเห็นของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

 กองการพัสดุ กรมทางหลวง	ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ เรื่อง การบอกเลิกสัญญา งานซื้อ/งานจ้างที่มีชิ้นงานก่อสร้าง	ปรับปรุงครั้งที่ 1 มิถุนายน 2564	วันที่บังคับใช้ กรกฎาคม 2564
		หน้า 7/16	

5.7 สำนักกฎหมาย : แจ้งคู่สัญญา , ธนาคารผู้ออกหนังสือคำประกันและหน่วยงานเจ้าของสัญญา

5.7.1 แจ้งหน่วยงานเจ้าของสัญญารวบรวมรายละเอียดความเสียหายที่ได้รับจากการผิดสัญญาแต่ละรายการให้ชัดเจนพร้อมอ้างอิงเอกสารหลักฐานเพื่อส่งให้สำนักกฎหมาย ดังนี้

- หนังสือที่เกี่ยวข้องกับสัญญา ทั้งฝ่ายกรมฯผู้ว่าจ้าง และฝ่ายผู้รับจ้าง
- เงินหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา
- เงินค่าปรับรายวันเนื่องจากการผิดสัญญา
- ค่าเสียหายที่จะต้องจ่ายค่างานเพิ่มขึ้นจากการซื้อ/จ้าง กับผู้ขาย/ผู้รับจ้างรายใหม่
- ค่าเสียหายอื่น ๆ

- กรณีค่าเสียหายของพัสดุ/ค่างานที่ส่งมอบแล้ว และยังไม่ได้ออกใบแจ้งหนี้ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งหรือจะมอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้พิจารณาพัสดุ/งานจ้างที่ผู้รับจ้างรายเดิมได้ส่งมอบหากเห็นว่าสมควรรับไว้ไซ้ประโยชน์ในราชการได้ให้ชุดใช้เงินคืนตามค่าพัสดุหรือค่างานนั้นแก่ผู้ขาย/ผู้รับจ้างรายเดิม แล้วคณะกรรมการหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายนี้จัดทำรายงานผลการพิจารณาเสนอหัวหน้าหน่วยงานผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่ หากเห็นชอบให้หักเงินค่าพัสดุ/ค่างานจ้างดังกล่าวเป็นค่าเสียหายไว้ให้แก่ผู้ขาย/ผู้รับจ้างรายเดิม
- กรณีค่าเสียหายของพัสดุ/ค่างานที่ยังไม่ได้ส่งมอบ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งหรือจะมอบหมายให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นผู้พิจารณาประเมินค่าเสียหาย โดยตรวจสอบคำนวณงบประมาณสำหรับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างจากผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายใหม่ แล้วคณะกรรมการหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายนี้จัดทำรายงานผลการพิจารณาเสนอหัวหน้าหน่วยงานผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่ให้หน่วยงานเจ้าของสัญญาเสนอเรื่องแจ้งเป็นผู้ที่ทำงานตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560 ต่อไป

5.7.2 จัดส่งหนังสือบอกเลิกสัญญาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไปยังคู่สัญญา กรณีปรากฏว่าไม่มีผู้รับ ให้ตรวจสอบกับหน่วยงานที่ออกหนังสือรับรองการจัดทะเบียนนิติบุคคลนั้น ว่าบริษัท/ห้าง/ร้าน ดังกล่าวได้เปลี่ยนแปลงภูมิลำเนาหรือไม่ หากเปลี่ยนแปลงภูมิลำเนาใหม่ให้แจ้งไปยังภูมิลำเนาใหม่ การบอกเลิกสัญญาจะสมบูรณ์ เมื่อผู้ขายหรือผู้รับจ้างได้รับทราบแล้ว โดยสัญญาจะสิ้นสุดนับตั้งแต่วันที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างทราบการบอกเลิกสัญญา

 กองการพัสดุ กรมทางหลวง	ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ เรื่อง การบอกเลิกสัญญา งานซื้อ/งานจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง	ปรับปรุงครั้งที่ 1 มิถุนายน 2564	วันที่บังคับใช้ กรกฎาคม 2564
	หน้า 8/16		

- 5.7.3 กรณีหลักประกันสัญญาเป็นหนังสือค้ำประกัน ให้ส่งหนังสือแจ้งให้ธนาคารผู้ออกหนังสือค้ำประกันทราบเพื่อชำระเงินตามสัญญาค้ำประกัน (เต็มจำนวนหลักประกันสัญญา) พร้อมส่งสำเนาหนังสือการบอกเลิกสัญญาภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด เพื่อให้ธนาคารชำระเงินภายใน 15 วันนับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือ เมื่อธนาคารชำระเงินแล้วให้ดำเนินการรับเงิน จ่ายเงิน เก็บรักษาเงิน ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงินหากธนาคารไม่ชำระเงินไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อไป
- 5.7.4 จัดทำหนังสือแจ้งคู่สัญญาเดิมให้ชำระเงินค่าเสียหาย เช่น ค่าปรับ กรณีค่าพัสดุ/ค่างานเพิ่มสูงขึ้นหน่วยงานอาจดำเนินการหาผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายใหม่ กรณีค่าพัสดุหรืองานจ้างสูงขึ้นกว่าตามสัญญาเดิมและค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี) ให้ถือเป็นค่าเสียหายที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมจะต้องรับผิดชอบ โดยนำมาหักจากหลักประกันสัญญาจนครบถ้วน หากยังมีหลักประกันสัญญาคงเหลือให้คืนกับผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิม แต่หากค่าเสียหายมีจำนวนเงินมากกว่าหลักประกันสัญญาให้รีบหลักประกันสัญญาไว้ทั้งหมด แล้วเรียกร้องผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมมาชดใช้เพิ่มเติมให้ครบจำนวนภายใน 15 วันนับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือหากไม่ยอมชดใช้ไม่ว่าทั้งหมดหรือแต่บางส่วน ให้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อไป (ถือปฏิบัติตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่กค (กวจ) 04.5.2/ ว108 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2563 เรื่อง แนวทางปฏิบัติการดำเนินการภายหลังหน่วยงานของรัฐบอกเลิกสัญญาซื้อหรือจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาตรา 103 วรรคหนึ่ง (2) หรือ 4)

หมายเหตุ : ค่าเสียหาย

ตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ ข้อ 187 กรณีที่หน่วยงานของรัฐมิได้เป็นฝ่ายบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงหรือการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงนั้นเป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐมิได้เรียกค่าปรับแล้วแต่กรณี หากคู่สัญญาเห็นว่าหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย คู่สัญญาจะยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้พิจารณาชดใช้ค่าเสียหายก็ได้ตามความในมาตรา 103 วรรคสาม โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

- (1) ให้คู่สัญญายื่นคำขอมายังหน่วยงานของรัฐคู่สัญญาภายใน 15 วัน นับถัดจากวันที่ได้มีการบอกเลิกสัญญา
- (2) คำขอต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้ร้อง และระบุข้อเท็จจริงและเหตุผลอันเป็นเหตุแห่งการเรียกร้องให้ชัดเจนพร้อมแนบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปด้วย
- (3) หน่วยงานของรัฐต้องออกไปรับคำขอให้ไว้เป็นหลักฐานและพิจารณาคำขอนั้นให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน นับถัดจากวันที่ได้รับคำขอ หากไม่อาจพิจารณาได้ทันในกำหนดนั้น ให้ขอขยายระยะเวลาออกไปต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐได้ไม่เกิน 15 วัน นับถัดจากวันครบกำหนดเวลาดังกล่าว

 กองการพัสดุ กรมทางหลวง	ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ เรื่อง การบอกเลิกสัญญา งานซื้อ/งานจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง	ปรับปรุงครั้งที่ 1 มิถุนายน 2564	วันที่บังคับใช้ กรกฎาคม 2564
		หน้า 9/16	

- (4) ให้หน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาความเสียหาย และให้ทำหน้าที่ตามข้อ 189
- (5) ให้หน่วยงานของรัฐแจ้งผลการพิจารณาเป็นหนังสือไปยังคู่สัญญาเมื่อพิจารณาคำร้องแล้วเสร็จภายใน 7 วันทำการนับถัดจากวันที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณา
- เมื่อหน่วยงานของรัฐมีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาเป็นเช่นใดแล้ว หากคู่สัญญายังไม่พอใจ ในผลการพิจารณาก็ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกร้องให้ชดเชยค่าเสียหายตามสัญญาต่อไป

คณะกรรมการพิจารณาความเสียหาย มีหน้าที่ดังนี้

- (1) ตรวจสอบรายละเอียดข้อเท็จจริงตามคำร้องของคู่สัญญา
 - (2) ในกรณีจำเป็นจะเชิญคู่สัญญา หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้น มาสอบถามหรือให้ข้อเท็จจริงในส่วนที่เกี่ยวข้องได้
 - (3) พิจารณาค่าเสียหายและกำหนดวงเงินค่าเสียหายที่เกิดขึ้น (ถ้ามี)
 - (4) จัดทำรายงานผลการพิจารณาพร้อมความเห็นเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ
- ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาความเสียหายมีความเห็นว่า หน่วยงานของรัฐต้องชดเชยค่าเสียหาย และมีวงเงินค่าเสียหายครั้งละเกิน 500,000 บาท ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายงานความเห็นเสนอกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์วิธีการรายงาน ให้เป็นไปตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

6. เอกสารอ้างอิง

- 6.1 พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 หมวด 10 มาตรา 103
- 6.2 ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 ข้อ 183 , 187
- 6.3 คำสั่งกรมทางหลวง ที่ บ.1/117/2560 ลงวันที่ 29 สิงหาคม 2560เรื่อง มอบอำนาจการพิจารณา ผ่อนปรน การบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง
- 6.4 หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค(กวจ) 0405.2/ว83 ลงวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2562 เรื่อง การขอความเข้าใจการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ข้อ 183
- 6.5 หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค(กวจ) 04.5.2/ ว108 ลงวันที่ 25 มีนาคม 2563 เรื่อง แนวทางปฏิบัติการดำเนินการภายหลังหน่วยงานของรัฐบอกเลิกสัญญาซื้อหรือจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 มาตรา 103 วรรคหนึ่ง (2) หรือ 4)

กองการพัสดุ กรมทางหลวง

ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ
เรื่อง
การบอกเลิกสัญญา
งานซื้อ/งานจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง

ปรับปรุงครั้งที่ 1
มิถุนายน 2564

วันที่บังคับใช้
กรกฎาคม 2564

หน้า 10/16

คำสั่งกรมทางหลวง
ที่ บ.๑/๑๑๗/๒๕๖๐

เรื่อง มอบอำนาจการพิจารณาผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง

เพื่อประโยชน์แก่ทางราชการและให้การปฏิบัติงานด้านการบริหารสัญญาของกรมทางหลวงเกิดความรวดเร็ว คล่องตัว มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๓ และ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๓ อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ และ ข้อ ๔ ข้อ ๖ และข้อ ๗ ของระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ อธิบดีกรมทางหลวงจึงมอบอำนาจในการพิจารณาผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง กรณีคู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงได้ และค่าปรับจะเกินร้อยละสิบของวงเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้างตามสัญญา เฉพาะกรณีที่มีหนังสือสอบถามคู่สัญญาแล้ว คู่สัญญาได้มีหนังสือแจ้งภายในเวลาที่กำหนดว่ายินยอมเสียค่าปรับให้แก่หน่วยงานของรัฐ โดยไม่มีเงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น และหน่วยงานได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง ดังต่อไปนี้

๑. หน่วยงานส่วนกลาง มอบอำนาจให้ รองอธิบดี วิศวกรใหญ่ เฉพาะงานซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานในส่วนกลางตามสายการบังคับบัญชา

๒. หน่วยงานภูมิภาค มอบอำนาจให้ผู้อำนวยการสำนักงานทางหลวง ผู้อำนวยการศูนย์สร้างทาง ผู้อำนวยการศูนย์สร้างและบูรณะสะพาน

๓. ให้ผู้รับมอบอำนาจ เป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการพร้อมตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัดทุกกรณี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายธานินทร์ สมบูรณ์)
อธิบดีกรมทางหลวง

กองการพัสดุ กรมทางหลวง

ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ
เรื่อง
การบอกเลิกสัญญา
งานซื้อ/งานจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง

ปรับปรุงครั้งที่ 1
มิถุนายน 2564

วันที่บังคับใช้
กรกฎาคม 2564

หน้า 11/16

ความที่สุด
ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕๒/ว๘๗

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

เรื่อง การขอความเข้าใจการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๓

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์

ด้วยปรากฏว่า หน่วยงานของรัฐต่างๆ มีประเด็นปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบอกเลิกสัญญา
หรือข้อตกลง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐
ข้อ ๑๘๓ ซึ่งกำหนดว่า "นอกจากการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงตามมาตรา ๑๐๓ หากปรากฏว่าคู่สัญญา
ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงได้ และจะต้องมีการปรับตามสัญญาหรือข้อตกลงนั้น หากจำนวน
ค่าปรับจะเกินร้อยละสิบของวงเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาดำเนินการบอกเลิกสัญญา
หรือข้อตกลง เว้นแต่คู่สัญญาจะยินยอมเสียค่าปรับให้แก่หน่วยงานของรัฐ โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น
ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาได้เท่าที่จำเป็น"

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พิจารณาแล้ว
เห็นควรขอความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและ
การบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๓ ดังกล่าว เพื่อให้หน่วยงานของรัฐต่างๆ ถือปฏิบัติให้เป็นไป
ในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

๑. เมื่อครบกำหนดส่งมอบสิ่งของหรืองานจ้างที่กำหนดไว้ในสัญญาหรือข้อตกลง และได้ส่งและ
กำหนดระยะเวลาดังกล่าวจนมีค่าปรับเกิดขึ้นแล้ว เมื่อจำนวนค่าปรับที่เกิดขึ้นจะเกินกว่าร้อยละสิบของวงเงิน
ค่าพัสดุหรือค่าจ้างตามสัญญาหรือข้อตกลง ให้หน่วยงานของรัฐมีหนังสือแจ้งบอกกล่าวกับคู่สัญญาว่า
จำนวนค่าปรับที่เกิดขึ้นจะเกินกว่าร้อยละสิบแล้ว และจะดำเนินการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงต่อไป
เว้นแต่คู่สัญญาจะได้มีหนังสือแจ้งภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยจะยินยอมเสียค่าปรับให้แก่หน่วยงานของรัฐ
โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น

๒. กรณีที่คู่สัญญาได้มีหนังสือแจ้งความยินยอมเสียค่าปรับให้แก่หน่วยงานของรัฐ
โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ทั้งสิ้น ภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญา
หรือข้อตกลงได้เท่าที่จำเป็น โดยหน่วยงานของรัฐต้องประเมินความคุ้มค่าการดำเนินการตามสัญญาของคู่สัญญาว่า
การผ่อนปรนดังกล่าวจะทำให้คู่สัญญาดำเนินการแล้วเสร็จหรือไม่ หรือจะต้องใช้ดุลพินิจว่าจะบอกเลิกสัญญาหรือไม่
ซึ่งมีแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๗.๓ ในกรณี ...

กองการพัสดุ กรมทางหลวง

ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ
เรื่อง
การบอกเลิกสัญญา
งานซื้อ/งานจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง

ปรับปรุงครั้งที่ 1
มิถุนายน 2564

วันที่บังคับใช้
กรกฎาคม 2564

หน้า 13/16

- ๒ -

๒.๑ ในกรณี que เห็นว่า ควรผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง ให้หน่วยงานของรัฐแจ้งคู่สัญญาให้รับทราบและดำเนินการตามสัญญาหรือข้อตกลงโดยเร็ว โดยคู่สัญญาจะต้องกำหนดแผนและระยะเวลาการดำเนินการแล้วเสร็จให้ชัดเจน

๒.๒ ในกรณีที่จะใช้สิทธิบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง ให้หน่วยงานของรัฐแจ้งการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงไปยังคู่สัญญาโดยเร็ว ทั้งนี้ การแจ้งบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงจะต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมกับแจ้งการปรับ และริบหลักประกันสัญญาหรือข้อตกลง (ถ้ามี)

๓. กรณีที่คู่สัญญาได้มีหนังสือแจ้งความยินยอมเสียค่าปรับให้แก่หน่วยงานของรัฐโดยมีเงื่อนไข หรือกรณีคู่สัญญาไม่มีหนังสือแจ้งความยินยอมดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรให้หน่วยงานของรัฐแจ้งการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงไปยังคู่สัญญาโดยเร็ว ทั้งนี้ การแจ้งบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลงจะต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมกับแจ้งการปรับ และริบหลักประกันสัญญาหรือข้อตกลง (ถ้ามี)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งหน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุทธิรัตน์ รัตนโชติ)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทร. ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๘๘๙

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖

กองการพัสดุ กรมทางหลวง

ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ
เรื่อง
การบอกเลิกสัญญา
งานซื้อ/งานจ้างที่มีโรงงานก่อสร้าง

ปรับปรุงครั้งที่ 1
มิถุนายน 2564

วันที่บังคับใช้
กรกฎาคม 2564

หน้า 14/16

ด่วนที่สุด

ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕๒/ว ๑๐๗

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อ
จัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
กรมบัญชีกลาง
ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการดำเนินการภายหลังหน่วยงานของรัฐบอกเลิกสัญญาซื้อหรือจ้างตามพระราชบัญญัติ
การจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๔)

เรียน ปลัดกระทรวง อธิบดี อธิการบดี เลขาธิการ ผู้อำนวยการ ผู้บัญชาการ ผู้ว่าราชการจังหวัด
ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่ากรม หัวหน้ารัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารท้องถิ่น และหัวหน้าหน่วยงานอื่นของรัฐ

ด้วยปรากฏว่า ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐยังไม่มีแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการภายหลัง
หน่วยงานของรัฐบอกเลิกสัญญาซื้อหรือจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๐ ในกรณีเชื่อได้ว่าผู้ขายหรือผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบงานหรือทำงานให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลา
ที่กำหนดตามมาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง (๒) หรือเหตุอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด ตามมาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง (๔)
โดยระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๑๘๓
กำหนดกรณีหากปรากฏว่าคู่สัญญาไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาหรือข้อตกลงได้ และจะต้องมีการปรับตามสัญญา
หรือข้อตกลงนั้น หากจำนวนเงินค่าปรับจะเกินร้อยละสิบของวงเงินค่าพัสดุหรือค่าจ้าง ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณา
ดำเนินการบอกเลิกสัญญาหรือข้อตกลง เว้นแต่คู่สัญญาจะไต่ยื่นยอมเสียค่าปรับให้แก่หน่วยงานของรัฐโดยไม่มี
เงื่อนไขใด ๆ ทั้งสิ้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาผ่อนปรนการบอกเลิกสัญญาได้เท่าที่จำเป็น
กรณีปรากฏว่าหน่วยงานของรัฐได้พิจารณาและมีหนังสือบอกเลิกสัญญาไปยังผู้ขายหรือผู้รับจ้างซึ่งเป็นผู้สัญญา
รายเดิมตามมาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๔) ซึ่งการบอกเลิกสัญญาดังกล่าวมีผลตามประมวลกฎหมาย
แพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๙๑ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “เมื่อคู่สัญญาฝ่ายหนึ่งได้ใช้สิทธิเลิกสัญญาแล้ว
คู่สัญญาแต่ละฝ่ายจำเป็นต้องให้อีกฝ่ายหนึ่งได้กลับคืนสู่ฐานะดังที่เป็นอยู่เดิม แต่ทั้งนี้จะให้เป็นที่ยกเว้นเสียแก่สิทธิ
ของบุคคลภายนอกหาได้ไม่” วรรคสอง บัญญัติว่า “ส่วนเงินอันจะต้องใช้คืนในกรณีดังกล่าวมาในวรรคต้นนั้น
ท่านให้บวกดอกเบี้ยเข้าด้วย คิดตั้งแต่เวลาที่ได้รับไว้” วรรคสาม บัญญัติว่า “ส่วนที่เป็นการงานอันได้กระทำให้
และเป็นการยอมให้ใช้ทรัพย์สิน การที่จะชดเชยคืน ท่านให้ทำได้ด้วยใช้เงินตามควรค่าแห่งการนั้น ๆ หรือ
ถ้าในสัญญาที่กำหนดว่าให้ใช้เงินตอบแทน ก็ให้ใช้ตามนั้น” และวรรคสี่ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิเลิกสัญญานั้น
หากกระทบกระทั่งถึงสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายไม่”

คณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ (คณะกรรมการวินิจฉัย)
โดยได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการนโยบายการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ จึงอาศัยอำนาจ
ตามมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง (๖) ประกอบมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง (๗) แห่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง
และการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดแนวทางปฏิบัติการดำเนินการภายหลังหน่วยงานของรัฐบอกเลิก
สัญญาซื้อหรือจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ มาตรา ๑๐๓ วรรคหนึ่ง (๒) หรือ (๔) เพื่อให้หน่วยงานของรัฐ
มีแนวทางปฏิบัติเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

กองการพัสดุ กรมทางหลวง

ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ
เรื่อง
การบอกเลิกสัญญา
งานซื้อ/งานจ้างที่มีใช้งานก่อสร้าง

ปรับปรุงครั้งที่ 1
มิถุนายน 2564

วันที่บังคับใช้
กรกฎาคม 2564

หน้า 15/16

- ๒ -

๑. กรณีหลักประกันสัญญาเป็นหนังสือค้ำประกัน ให้หน่วยงานของรัฐมีหนังสือแจ้งธนาคาร บริษัทเงินทุน หรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ผู้ออกหนังสือค้ำประกันชำระเงินตามสัญญาค้ำประกัน (เต็มจำนวนหลักประกันสัญญา) พร้อมแนบสำเนาหนังสือบอกเลิกสัญญา ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ผิดนัด ให้ธนาคาร บริษัทเงินทุน หรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ผู้ออกหนังสือค้ำประกันชำระเงินตามสัญญาค้ำประกัน ภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือ เมื่อธนาคารชำระเงินตามสัญญาค้ำประกันแล้วให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเบิกจ่ายเงิน การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลังที่เกี่ยวข้องต่อไป

ในกรณีที่ธนาคาร บริษัทเงินทุน หรือบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ผู้ออกหนังสือค้ำประกันไม่ชำระเงินตามสัญญาค้ำประกันไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้หน่วยงานของรัฐส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินการฟ้องคดีต่อไป

๒. ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณากรณีทั้งงานให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้วแจ้งรายชื่อผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมเป็นผู้ทำงานตามแบบแจ้งผู้ทำงานที่คณะกรรมการวินิจฉัยกำหนด ส่งให้ปลัดกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาให้ผู้ทำงานตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ

๓. ค่าเสียหาย

๓.๑ ค่าเสียหายของพัสดุหรืองานได้ส่งมอบแล้ว และยังไม่ได้เบิกจ่ายเงิน

๓.๑.๑ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งหรือจะมอบหมายบุคคลใดบุคคลหนึ่งรับผิดชอบ เพื่อพิจารณาพัสดุหรืองานที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมได้ส่งมอบ ว่าสมควรรับไว้และใช้ประโยชน์ในทางราชการได้ตามสัญญาหรือไม่ หากเห็นว่ามิใช่พัสดุหรืองานที่หน่วยงานของรัฐรับไว้ และใช้ประโยชน์ในทางราชการได้ หน่วยงานของรัฐจะต้องชดใช้เงินคืนตามค่าพัสดุหรือค่างานนั้นแก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิม

องค์ประกอบ ระยะเวลาการพิจารณา และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐกำหนดตามความจำเป็นและเหมาะสม

๓.๑.๒ ให้คณะกรรมการหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ตาม ๓.๑.๑ จัดทำรายงานผลการพิจารณาและความเห็นเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่ให้ความเห็นชอบกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่า มีพัสดุหรืองานที่หน่วยงานของรัฐรับไว้และใช้ประโยชน์ในทางราชการได้ ซึ่งต้องชดใช้เงินคืนตามค่าพัสดุหรือค่างานนั้นแก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมนั้น ให้เจ้าหน้าที่หักค่าพัสดุหรือค่างานดังกล่าวเป็นค่าเสียหายไว้

๓.๒ ค่าเสียหายของพัสดุหรืองานที่ยังไม่ได้ส่งมอบ

๓.๒.๑ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่งหรือจะมอบหมายบุคคลใดบุคคลหนึ่งรับผิดชอบประเมินค่าเสียหาย โดยสำรวจตรวจสอบค่าเสียหายของพัสดุหรืองานที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมยังไม่ส่งมอบ หรือสำรวจตรวจสอบและประเมินแบบที่ใช้ในการก่อสร้างประเมินรายการปริมาณและราคาของสิ่งก่อสร้างคงเหลือ เพื่อคำนวณงบประมาณสำหรับการดำเนินการจัดซื้อจากผู้ขายรายใหม่ หรือจัดจ้างจากผู้รับจ้างรายใหม่ แล้วแต่กรณี

๓.๒.๒ ให้คณะกรรมการหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ตาม ๓.๒.๑ จัดทำรายงานผลการพิจารณาและความเห็นเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

/๓.๒.๓ ...

กองการพัสดุ กรมทางหลวง

ขั้นตอนการปฏิบัติงานด้านการพัสดุ
เรื่อง
การบอกเลิกสัญญา
งานซื้อ/งานจ้างที่มีโรงงานก่อสร้าง

ปรับปรุงครั้งที่ 1
มิถุนายน 2564

วันที่บังคับใช้
กรกฎาคม 2564

หน้า 16/16

- ๓ -

๓.๒.๓ กรณีงานก่อสร้าง ให้หน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลางสำหรับงานก่อสร้างส่วนที่ยังไม่ได้ดำเนินการ

๓.๒.๔ หน่วยงานของรัฐอาจทำงานนั้นต่อเอง หรือดำเนินการจัดหาผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายใหม่ ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างฯ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างฯ เพื่อเข้าดำเนินการต่อจนแล้วเสร็จ กรณีราคาพัสดุหรือค่างานที่เพิ่มสูงขึ้นจากสัญญาเดิม รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการควบคุมงานที่เพิ่มขึ้น (ถ้ามี) และค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี) ให้ถือเป็นค่าเสียหายที่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมจะต้องรับผิดชอบ

๔. การประเมินค่าเสียหาย

๔.๑ เมื่อหน่วยงานของรัฐทราบค่าเสียหาย ค่าปรับ ค่าควบคุมงานที่เพิ่มขึ้น (ถ้ามี) ราคาพัสดุหรือค่างานที่เพิ่มสูงขึ้นจากสัญญาเดิมกรณีดำเนินการตาม ๓.๒.๔ และค่าเสียหายอื่น ๆ (ถ้ามี) แล้วให้นำมาหักออกจากหลักประกันสัญญาจนครบถ้วน

๔.๒ หากยังมีเงินหลักประกันสัญญาคงเหลืออยู่ ให้คืนจำนวนเงินดังกล่าวแก่ผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิม แต่หากค่าเสียหายมีจำนวนเงินมากกว่าจำนวนเงินตามหลักประกันสัญญา หน่วยงานของรัฐมีสิทธิริบหลักประกันสัญญาไว้ทั้งหมด และมีสิทธิเรียกร้องให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมต้องชดใช้ค่าเสียหายเพิ่มเติมอีกจนครบจำนวน

๔.๓ ให้หน่วยงานของรัฐมีหนังสือแจ้งให้ผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมชดใช้ค่าเสียหายเพิ่มเติม ภายใน ๑๕ วัน นับถัดจากวันที่ได้รับหนังสือ หากผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมไม่ยอมชดใช้ค่าเสียหายไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้หน่วยงานของรัฐส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดดำเนินคดีกับผู้ขายหรือผู้รับจ้างรายเดิมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายภูมิศักดิ์ อธิญาเกษมสุข)

อธิบดีกรมบัญชีกลาง

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการวินิจฉัย

กองการพัสดุภาครัฐ

ฝ่ายเลขานุการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๑๒๗ ๗๐๐๐ ต่อ ๔๕๕๓

โทรสาร ๐ ๒๑๒๗ ๗๑๘๕ - ๖